

Діло

Виходить щодня крім понеділка.

РЕДАКЦІЯ

І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок т.в., п. п. № 1.

Ковто почт. в'язки 26.720.

Адреса телег. «Діло-Львів».

Число телефону 261.

Рукописи редакція не повертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:

місячно . . . 2.70 К.
квартально . . . 8.—
піврічно . . . 16.—
роково . . . 32.—

у Львові (без доставки):

місячно . . . 2.40 К.
квартально . . . 7.—
піврічно . . . 14.—
роково . . . 28.—

За кождою адресою додають по 10 ц.

ЦІНА ОГОВОРЕННЯ!

Старша редакція, доповідь
№ 46, в редакції 11, в
околицях 1916, в редакції 11,
части 1 К. Покладання
судити і вступити 1916
Питаннями спіра і 21
Собором і вступити 1916
у Львові т.в. п.

Соба редакція доповідь
у Львові т.в. п.
коз редакції 11 ц.

Видає: Видавничча Спілка «Діло».

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Львів, 3. цвітня 1917

Російська революція викликала в центральних державах живий відгомін примиримости і готовости до закінчення мира.

Перший зазначив се державний канцлер Німеччини в німецькій парламентах. Потім — австро-угорський міністер заграничних справ у свої розмові з начальним редактором „Fremdenblatt-u“. Виводи гр. Черніна знайшли знов відгомін і апробату в політичних кругах Німеччини. Хоч про се вже знають читачі з короткої відомости ц. к. кореспондентного Бюра, однак для ліпшої орієнтації наведемо тут до словно комунікат Бюра Вольфа, який звучить:

З німецьких політичних кругів довідаємося про отсе становище до розмови австро-угорського міністра заграничних справ гр. Черніна з начальним редактором „Fremdenblatt-u“: „Ми питаємо з радістю отверті і ширі виводи випробованого керманіча австро-угорської політики. Вони без сумніву причинять ся в великій мірі до того, щоб розвігнати вісти, які в сих днях наші неприятели в відомих намірах все на ново пускають у світ, ніби то центральні держави є заінтересовані в російській реакції і хотять їй допомогти дійти знов до власти. Таким чином гр. Чернін прилучує ся до зроблених день перед тим у парламентах виводів державного канцлера, який що до Росії сказав: „Не бажасмо нічого иншого, як по змові найшвидше жити в Росію знов у мирі, опертій на підставах, почесних для всіх сторін.“ Отже тепер черга на Росію дати відповідь на ці ясні, недовзначні виводи німецького й австро-угорського державного мужа. Те, що гр. Чернін сказав при кінці розмови про свою загальну готовість аступити в переговори за почесний мир, як тільки противники понехають свої нездійсненні ідеї роаторошити нас і будуть готові обіслати мироу конференцію, в принципі покриваєть ся так само з загальним бажанем німецького народу. Але і в сій справі можемо з піднесеною головою і сміливістю ждати предложения наших противників, яким вже від 12. грудня 1916 є відомі наші наміри. Незломані і сильніші ніж коли небудь на всіх фронтах, в важкій, але насталеній праці дома можемо видержати і — як сказав гр. Чернін — видержимо до кінця, аж до почесного мира, який дійсно варт тих величезних жертв, що ми їх понесли.“

Наведений комунікат Бюра Вольфа має безперечно високоофіційний характер. Таким чином Відень і Берлін дають російському народові пізнати, що вона зовсім не є заінтересовані в побіді російської реакції і не думають ратувати царизму від упадку та помагати йому до перемоти над революцією. Рівночасно Відень і Берлін зазначають, що піддержують своє мирове предложение з 12. грудня 1916 і готові взяти участь в мировій конференції воюючих сторін. При сій гр. Чернін говорив про „почесний мир“, додаючи: „Мусимо одержати запоруку життя і зможу дальшого існування.“ Так само про почесний мир говорить Берлін, при чім комунікат Вольфа додає, що сей почесний мир повинен бути варт тих величезних жертв, які понесено. Очевидно, сі заяви є на стільки загальні, що допускають цілу скалю інтерпретацій. Та все-таки треба сказати, що при мирі, почесній для всіх воюючих сторін, не може бути ані надто великих анексії, либа вирівняння границь і територіяльні виміни, ані повного відшкодованя.

З окрема зазначити треба, що Відень і Берлін не говорять тільки за себе, бо таке саме становище займають також їх союзники. Як доносить ц. к. кореспондентне Бюро, в болгарській парламентах заваз президент міністрів Радославо в імені правительства, що Болгарія солідаризуєть ся з заявами державного канцлера Німеччини й австро-угорського міністра заграничних справ що до Росії.

Таким чином події в Росії дали центральним державам і їх союзникам нагоду на ново ствердити свою готовість до закінчення мира з окрема свою примиримість супроти росій-

ського народу, який, поваливши царизм, прийшов до голосу в російській імперії.

Се становище центральних держав до російського народу мати-ме також вплив на воєнні операції на всхіднім фронті. Сей погляд висловляє відомий військовий співробітник „Frankf. Ztg.“ Франц Карло Ендрес. Виводи державного канцлера про наше відношене до Росії — пише він — мають як найбільше значіне не тільки політичне, але також військове. Вже хоч би в той причини, що військові зарядженя в війні ніколи не можуть бути нічим иншим, як виплвом політичних мірковань. Стратегія ніколи не повинна тягнути за инший шнурок, ніж політика. Політичні способи, щоби вдержати дуже корисну для нас і природно приязні в Росію, не могли в 1914 р. перемоти „грівів старої Росії“. Сі гріві лежали не в російській народі, але в системі, яка в кінці зробила зносини в Росію неможливими. Тепер, коли оба носители „грівів старої Росії“, царизм і панславизм, упали, коли верх бере демократичний ідеалізм, для сих зносин — треба сподівати ся — отворять ся більше ніж одні двері.

Коли канцлер висловив бажане жити знов в Росію в мирі, то се бажане підчеркують з військового становища дальші слова: „На нашій східній фронті нема поки що мови про більші операції“. З сього виходить, що наше правительство дуже добре бачить ті „двері“, про які ми говоримо, і се є дуже важне. Коли якийсь змаадто ревний швейцарський стратег говорив перед кількома днями про потребу офензивни проти Росії, то можна тільки жаліти, що сказаних слів не можна так само зробити нешкідливими при помоці паперового коша, як писаних. Ми наводимо його думку тільки тому, щоби ствердити, що ніякий думачий жовнір або військово вишколений політик не може вважати її здатною до дискусії. Ідея, що Німеччина стоїть по стороні російської реакції, розширювана, як сказав канцлер, неприхильною стороною, мусить зникнути зі світа. Ми ані політично, ані військово не вмішусмо ся у внутрішні відносини Росії, але тішимо ся з упадку реакційної системи і є готові зі свобідною Росією говорити й мати з нею приязні зносини.

У міністра Гандля.

Парламент буде сликаний в найближших тижнях в повнім складі.

Відень 31. марта 1917.

Іменем Української Парламентарної Репрезентації відбули пп. Колесса, Перфецький і Петрошевич дня 30. марта с. р. конференцію з міністром внутрішних справ бар. Гандлем, як також ряд конференцій з референтами міністерства для виживленя, вручивши в обох міністерствах обширний меморіал в справі виселенців, облекшеня їх важкої долі і евакуації взагалі.

По представленю сї справи, крайньої нужди виселенців в Галичині і нестерпного положеня наших виселенців в таборі Гімндю, обговорено всі домаганя У. П. Р. в тій справі, як також остаючі з нею в тісній звязі справи безпощадних рекавізцій поживи в Галичині, навіть у евакуованих, невивпачуваня військових причинків і державних підмог для виселенців.

і примусового забираня в городецьким повіті діячат на роботі до фабрики в Пшеворску, гоненя нашого рільничого населеня до работ на двірських ланах і зажадано телеграфічних заряджень в тих справах, як також негайного дозволу на поворот виселенцям з західно австрійських таборів, особливо з Гімндю до Галичини. З особливим натиском вказано в тім вгляді на брак робочих сил в Галичині і безліч стожих з сїєї причини відлогом моррів урожайної землі.

Решта часу конференції посвячена була обговоренню теперішного політичного положеня нашого народу в Галичині і відношеню адміністраційних і инших властей до нашого населеня.

Про аперті чулки, будьто-би з нагоди скликаня парламента мали бути вилучені посли з Галичини від нарад парламента, висловив ся міністер Гандель, що парламент збереть ся вже в найближших тижнях в повнім своїм складі.

Крім меморіалу вручено міністрови також пропамятне письмо в справах постулатів красивого комітету для виселенців у Львові.

В міністерстві для виживленя обговорено передовсім справу негайного заосмотреня табору Глянц поживою, як також всі наведені вище справи виживленя, з особна справи рекавізцій поживи, негайного повороту виселенців до краю і весняних робіт на відлогом лежачих грунтах в Галичині.

В справі табору Гімндю узискано телеграфічне заряджене висилки поживи, з особна картофель.

Царський двір арештований.

БЕРН (Тиб.) Агенція Радіо доносить з Петрограду: Ціле окружене царя й царих відставлено з Царського Села до Петропавловської кріпости. Цар і царниця зовсім відокремлені, сторожа заострена. Три рази денно сторожа переконують ся, чи цар і царниця є ще в палаці.

З життя провінції.

Лист в Угнівщині.

О історія! о люте! — з обуренем мусять ся заклинати, коли глядять ся на те все, що нині дієть ся на провінції! Чуєть ся фразу: „Хлоп нині пан“, а коли приглянутись тим обставинам, серед яких живе селянство, як поводять ся з ним инші верстви, то сей „хлопан“ є радше всім иншим, тільки не паном.

Ось зразок поведеня в селянством: При ц. к. уряді почтовім в місточку Угнові є ц. к. урядник, пан Зброжек, гербу „Рогая“. Пан сей на просбу селянства, серед обьявів страху перед лотичним паном, щоби прийня послілку з віктуалами до сина, чи мужа жовніра, проливаючого кров за вітчизну, не має иншої відповіді як: „Siul pusk — hurra za dzwiz — matkę“ — і кричить, обкидаючи епітетами так довго, доки не розбруїть його вид „презенту“ в формі яєць, сира, масла, ковбас, хліба і тим подібних продуктів. На вид їх мякне п. Зброжек і стає менше вражливий на приписи: „Wajka, co jest w rascze, aby było na rascze; w rascze może być i bomba — се його дєзіз, котрий висказує.

І селянка відіймаючи собі від уст, посилає не лиш жовнірови-синови, чи мужеви, а ще мусить робити „презенти“ ц. к. урядникови за те, що ласкав прийняти послілку. Селянка дає, бо мусить, а пан приймає, не знати лиш чи як додаток воєнний, їчи як „презент за аргантиске поведене, чи як дарунок в довід незвичайної любови і пошани до його особи. Посилку приймає до уряду поктового, а „презент“ каже віднести до осіб, з котрими стоїть в дуже інтимних зносинах в сусідстві пошти, або приймає пакунки лиш ті, котрі є відимовані знаками одної з сусідок; розумість ся по оплаченю її віктуалами.

Обуреню нема кінця! Селянство просить отсею дорогою ц. к. Дирекцію почт вглянути в справу і увільнити їх від визиску і людського поведеня п. Зброжка, гербу „Рогая“.

В послідних днях місяця марта відбули ся заходами Виділу філії красивого товариства господарського „Сільський Господар“ в Угнові наради в справі відбудови Угнівщини. По ширшій дискусії Виділу філії, кооптуючи одиниці, багаті в знанє, досвід і добру волю утворив в сїй спосіб комісію, котра займеть ся відбудовою. Комісія оснувала сейчас канцелярію правної поради, яка буде органом виконуючя комісії в справі відбудови.

Складайте жертви на великодні дарунки для УСС. і Українців-жовнірів ц. і к. армії. Львів, Дністер, Руська 20, вкладкова книжочка 9.880.

Канцелярія ся під назвою: „Канцелярія Філії Красового Товариства господарського „Сільський Господар“ в Угнові“ почала вже і урядоване з днем 1. квітня 1917 р. в будинку читальні „Прогресу“ і урядує що дня, крім неділі і гр. кат. свят, від 10—1 год. перед полуднем.

Бажаючи як найкращих успіхів комісії для відбудови Угнівщини, подаєть ся до відома всіх кружків „Сільського Господаря“ в Угнівщині, як і всіх інтересованих, щоб від тепер звертали ся у всіх справах, до Канцелярії Філії Красового Товариства господарського „Сільський Господар“ в Угнові“ Читальня „Прогресу“.

— сьвіт.

НОВИНКИ.

Львів, 3 квітня 1917.

— Засіданє альма-матері панції Наукового Товариства ім. Шевченка відбудеть ся 5. с. м. (в четвер) о год. 11 рано в канцелярії Товариства з таким порядком: 1) д р Іван Мандичевський: „Слово о полку Ігоревім“ (проба обнови); 2) програма праць секції.

— Переписка з полоненими в Росії. Спільне Центральне інформаційне Бюро про полонених доводить ся зі Стокгольму, що почтова комунікація з полоненими в Росії не є перервана.

— Обмеженє нафти в літі. На засіданні прибічної Ради для нафтових справ у Відні представник міністерства торгівлі виступив з ардеженням що-до розділу нафти в літі 1917. З огляду на те, що біжуча продукція нафти по заспокоєню потреб армії, велінниц і доставки до Німеччини не вистала би на заспокоєню потреб цивільного населення в зимі хоч би в до-теперішних розмірах, треба конче поробити запаси нафти на зиму. Тому міністерство торгівлі хоче в значній мірі завісити в літі продаж нафти до приватних мешкань, як се було минулого року в Німеччині і як буде сього року в Німеччині й Угорщині. Нафту доставляти в літі тільки тільки промисловій підприємства, що працюють для армії, дрібні ремісники і промисловці, які без нафти не могли би заробляти на житє, і уряди та публічні заведеня. В дискусії над сею пропозицією означено, що в таких разі треба постарати ся о свічки і о державну управу продажи свічок. В сім дусі ухвалено резолюцію.

— Духовні реколекції для мужеської інтелігенції у Львові уряджус — на желанє многих — Товариство св. Ап. Павла в понеділок, второк і середу великого тижня о 6 год. вечером в

церкві духовної семинарії (вул. Коперника 36). Духовні розважаня подаєть о. Леонтій Куницький.

— Відзначеня. За хоробре поведеме перед ворогом одержали: унтер-їмн. Остан Гамерський, поручник 3. полку кріпосної артилерії, військовий хрест заслуги III. класу з воєнною декорациєю і мечами, а унтер. студ. фільос. Кирило Годованець такий самий хрест.

†

ПОМИНАЛЬНЕ БОГ СЛУЖЕНЄ
за упокій душі бл. п.

Володимира Шухевича
проф. реальної школи і члена всіх укр. Товариств

відбуде ся в другу річницю смерті в четвер днє 5. квітня о годині 8 1/2 рано в церкві Преображенія Господнього при вул. Краківській, на котре всіх приятелів і знакомих запрошує ширю

Редина.

БІБЛІОТЕКА.

Середа, 4. квітня 1917.
Нїжї: греко-кат.: Вес. с. і Ісаака — римо-кат.: Індора сс.
Звїтра: греко-кат.: Ніколя уч. і уч. — римо-кат.: Таїна Вес.

— Для сільських бібліотек. Виділ Товариства св. Ап. Павла наміряє, по бажанню многих членів, видати ряд займючих повісток для бібліотек старшого селянства і сільської молодіжї. Підкладом їх має бути якась християнська горожанська чеснота, а ціль моральне убагородженє люду. Особливо були би пожадані річї, котрі змагали би до злагодження деяких пороків, змьваних війною, або до розбудженя і розвиненя таких чеснот, що будуть власне те пер на часі, як адоптованє або заопікованє опущеними сиротами, мисосерня поміч для нещасних і знищених собратів і т. п. Однак через се не виключені другі теми, котрі були би для народа будуючі. Повістки можуть бути оригінальні, переведені або перелоблені. На желанє принаєть виділ реунерацию. Тому, що наріж бажас і потребує нині сеї лектури, просимо наших письменників і людуї доброї волі прийти нам в сім ділі найкорше в поміч. — За виділ Товариства св. Ап. Павла: о. Олександр Стефанович, (Львів, вул. Чарнецького 26), о. Євген Мондичович.

Шкільна молодіж з Провала, новіт Жовка, зложила на руки своєї учительки Вп. Марії Ди-

мовської для ратених жовнірів молитвеники, місюкарї, образки, медалки одіваї і картки в дописками: „На спомин українським жовнірам“. П. Дивовська переслала сі дарунки комітетови помічи для ратених жовнірів у Львові, за що складаєть ся сердечне „Спасибіг“. При сій нагоді звертаєть ся комітет з прошенєм до всеї української суспільности о дарованє молитвеників, книжок, перегаєних карт, шкєв, дімна і т. п. дрібничок, котрі просять ся переслати до Українського Жіночого комітету помічи ратених жовнірам, Львів, вул. Руська ч. 3.

Події в Росії.

Знаєсно віроісповідних обмеженє у війну.

АМСТЕРДАМ (Ткб). „Allgemeen Handelsblad“ доносить з Петрограду: Міністер війни оголосив, що знаєсно всякі окремі віроісповідні постанови в армії. В будучности також особи, що не належать до православного віроісповіданя, можуть бути іменовані офіцерами. Вияті зпід сеї постанови тільки особи німьського походженя, катуралізовані по 1. січня 1880 р.

Нові амбасадори.

ЦІРІХ (Ткб). „Petit Parisien“ доносить Тимчасове правительство іменовало вже нових амбасадорів, які мають заняти місця амбасадорів, іменованих царем.

Чи відбудеть ся переверот на Україні.

ЛЬОНДОН (Ткб). Балканський кореспондент „Times-a“ доносить з Одеси під датою 28. марта, що революційний рух в південній Росії ширить ся без проливу крові та що есоболиво з Одесї перехід війська й населеня на сторону нового правительства відбуде ся без жертв.

Комітет робітників і жовнірів за миром.

БЕРН. (Ткб). „Т-трє“ доносить в Петрограду: Комітет робітників і жовнірів зажадав від правительства розслідути справу мирових ілій і подати до відомости свій і союзників погляд в сій справі.

Президент мініотрів ни. Львов про війну аж до побіди.

АМСТЕРДАМ. (Ткб). До „Daily Chronicle“ доносить з Петрограду: Президент мініотрів ни. Львов заявив, що хваленіи нелад, викликаий революцією, є незначний в відношеню до роз-

У. С. С. на Волині.

Культурна праця серед волинських Українців.

Розпорядком армії з дня 18. падолиста 1916 р. четаря з приділенням йому 17 стрільцями приділено до окружної команди Стрільці, як свідомі мози населеня та обізнані з тутешними відносинами мали заняти ся апровізацією населеня, а з особна евакуованими. В тім цілі поприділювано їх до районних команд в окрузі з тим, що одна половина мала займатися переважно наукою в школах, а при тім сповнати по можности щойно наведені функції, а друга противно, могла займатися ся школами о стільки, о скільки се не було получеке в шкодоу в яко-нувано інших обовязків.

Стрільці однак вміли погодити всі ті функції в сей спосіб, що шкільництво не тільки нічого на тім не потерпіло, але противно ще більше зросло в силу, а то завдяки й сьому, що згаданим розпорядженєм признано четареві в усіх тих справах право ініціативы. По днь 10. лютого с. р., се є в річницю істнованя комісаріату, з'організовано понад 40 стрілецьких шкіл. Осє назви місцевостей, де з'організовано ті школи: 1) Свинюв, 2) Зашковичі, 3) Орище, 4) Вуйковичі, 5) Луковичі, 6) Сілець, 7) Риківичі, 8) Пустомити, 9) Затурці, 10) Лялів, 11) Шельвін, 12) Коритавця, 13) Конюхи, 14) Ст. Загорів, 15) Локачі, 16) Ст. Поричак, 17) Устилу, 18) Острівок, 19) Літвєвж, 20) Лішня, 21) Будатичі, 22) Порюві, 23) Божанка, 24) Рогожани, 25) Дорошиничі, 26) Минауличі, 27) Хотячі, 28) Русів, 29) Бискупячі шляхоцькі, 30) Ставки, 31) Мокрець, 32) Любовеня, 33) Гушча, 34) Головно, 35) Матів, 36) Кусніші, 37) Згоряни, 38) Городно, 39) Підгородно, 40) Нуджї, 41) Стара Гута, 42) Олеск, 43) Машів. Місцевости від 32—43 були опісля відлучені з володимирського округу та прилучені до ко-

вельського, і разом з учителями перейшли під опіку комісаріату УСС. в Ковлі (тепер Матієві). Школа в Любовлі лишида ся й надальше на удержанє володимирського комісаріату.

На округ Володимира остали тільки школи в місцевостях від 1—31. Тут однак в причині територіальних змін як рівнож заля браку учительських сил, відбувала ся аука тільки в 21 школах згаданих під 1—4, 11, 16, 17 і 18—31. Школу в Осєрґаві прилучено до чотирохкласової школи в Володимирі, а в Рогожанях треба було заля снігів та морозів науку через зиму перервати.

Сї школи, як рівнож школу в Любовлі, удержує комісаріат в фондах, збираних у власних зарпєд, яких прихід в днь 10. лютого с. р. анносить 6134 К 19 с., а розхід 4816 К. Знятки, шкільні прилади та підручники для стрілецьких шкіл доставав комісаріат в часті від комісаріату УСС у Львові, а в часті від Бюра культурної помічи. До бібліотек, які засновано майже при кожній школі, присилали комісаріатови книжки Союз В. У., Бюро культурної помічи, педагогічне товариство, товариство „Прогресіа“ та інші особи приватні.

Всі сїчові школи піддягають у всіх шкільних справах стрілецькому шкільному комітетови, якого головою є четар Савєич. Тому комітетови приляде рівнож управа есентуальної гімназії в Володимирі, коли удасть ся анеднати дозвол на її отворенє. Справу гімназії, яка тягнеть ся ще від мая, трактують тут з невідомих близше причин неприхильно, хоч і маємо відповідне число учеників, будинок та кваліфіковані учительські сили, а до того будемо її удержувати в власних фондах.

Стрільцевий шкільний комітет піддягає в усіх шкільних справах Окружній Шкільній Раді для окупованих українських земель, котра уконституувала ся в грудні 1916 р. тає, що головою вибрано посадиака Гната Мртинця, а його заступником четаря Миколу Савєича. Крім сего існує ще в Володимирі місцевий шкільний комі-

тет, до котрого належить зарпєд місцевої чотирохкласової народної школи.

Стрільцевий шкільний комітет зарпєд для стрілецьких учителів місячні конференції, котрі мають відбуватися ся на першого кожного місяця. На першій такій конференції, котра відбула ся 1. марта с. р., порушено справу одностайного пляну науки, якого виготовленє поручено тов. Б. Заклинському. Щоби зарадити хоч в часті браку всякого національного духа в наших шкільних підручниках та усунути їх мертвоту, рішено видати для воїнських шкіл уложеніи тов. Б. Заклинським буквар, який анедодів пованьт ся в друку. Стрільцевий шкільний комітет заявє ся також виданєм зредатованого д-ром Назаруком календаря для Волині, який однак з нездовольних причин перетримувє цензура в Відні.

Щоби прийти населеню в помічю та зобогіти духаї, поручено всім тим школам, при яких не засновано ще крамниць, позаспокувати їх, і то передовсім на того рода артикали, як сіль, цукор і нафта, які тут найтяжше мають ся, якими управлювано всьлякого рода каридні функції мали виконувати в припорученя окружної команди, а дальше щоби списували звичаї і обичаї народа та його пісні в спеціальній і огляденем пісень історичного звєсту, щоби за-прошували ветеранів старших людей до себе „на часопис“, пояснювали при тім всякого рода зарпєдженя властей, що відносять ся до села, а селеня та впрочували ім дешо з літератури. Іде стрілецька робота серед волинської України селяни слухають найрадше та які на них розпєть велике враженє.

Се коротко все, що можено на разі ви-ти шановним читачам до відомя. В перед згажючи на перекони та чорні хиляги, які слідними днями дуже густо над нами лягають, іде стрілецька робота серед волинської України. Володимир Волянський 3. жєрн 1917 р.
Д р Луца Мисюти

Книгарня

— Наук. Тов. ім. Шевченка —
у Львові, Ринок ч. 10.

має великий
ВИБІР УСЯКИХ
УКРАЇНСЬКИХ
— КНИЖОК —

з усіх галузей знання, як в красному письменстві, так і народних, популярних видань, а також шкільні підручники, словарі й різкі наукові книжки, співаники, ноты, молитовники, — євангелія й інші релігійні видання. —
Львів 1917.

мірів невведені зміни, яку повитала в радістю подавляюча більшість народу. Тепер сили народу є визволені й утвердять сильну Росію, котра сповнить задачу, яку вважала на себе, приймаючи німецький вивод. Тепер віримо, що виграємо війну. Коли б не погалело давного правительства, ми не мали би надії на побіду. Росія стояла на краю пропасти. Російський нарід є тепер свідомий своєї відповідальности. Справа союзників є нашою справою. Ми рішені перевести аж до успіху як свободний нарід боротьбу за свободу.

Як зустріли вістку про революцію в Росії Українці у фрайштатським таборі полонених.

Читаємо у „Вістнику В. У.“:
Чутка про революцію в Росії подала ся в таборі ще увечері 15. марта. Якось несподівано заговорили по всіх закутках, що ніби надійшла до когось у місті телефонічна вістка в Лінцу, в якій повідомляло ся, що Державна Дума не послухала царського наказу й замість того, щоб розійти ся, захопила в свої руки цілу державну владу, навіть звариштувала правительство. Одні вірили в сю чутку, інші довели, що се не може стати ся в самодержавній Росії. Другого дня, тої години, коли приходять до Фрайштату газети, ждали всі з надавичайним напруженєм. Всіх цікавило, що пишуть газети про се.

В 11 й годні зранку 16. марта до табору дістала ся перша газета („Neuzeit Nachrichten“). Всі, а особливо члени таборових українських організацій, накинули ся на телеграфічні відомлення газети. Побачивши, що звістки про революцію подає петроградська телеграфічна агенція, розвіяли всякі сумніви. Видавниче товариство випустило негайно телеграми про се й розповсюдило їх по таборі. Президія Головної Української Ради відбула спеціальну нараду й ухвалила з нагоди революції провести таборову маніфестацію й народне віче.

О 7 й годні увечері, коли вже всі поверчали, коло бараку української інтелігенції зібрали ся всі члени таборових українських організацій а національними й революційними прапорами й рушили до бараку, в яком приміщена спілка чайня „Власна поміч“. Залунали революційні пісні й похід прийняв цілком урочистий вигляд. Члени жидівської організації також прийняли участь у маніфестації. По дорозі до чайні полонені виходили з бараків і приєднували ся до походу. До чайні зібрали ся майже всі таборні мешканці. Поприходили навіть ті, що за увесь час свого побуту в полоні не брали ніякої участі не то в маніфестаціях, а в спільній балаці з товаришами. Такого напруження й зацікавленія фрайштатський табор ще не знав. Коли прапори появили ся в помешканні чайні, — залунало „ура!“ й національний український гімн. На обличчях полонених помічал ся радість, а в деякого мимохіть котили ся слези.

Народне віче почало ся промовою голови Головної Української Ради. Він коротко повідомив про те, що стало ся в Росії, й привітав із революцією, яка дає великі надії на поліпшене долі народів Росії й на прискорене закінчення війни.

Вістку про арешт міністрів і про те, що петроградський гарнізон пристав до революціонерів, прийняли небувалими досі в таборі опесками. В товні чуло ся: „Так їм і треба!“ „Добре, що салдати зрозуміли, де правда!“ і т. ин.

Подавши телеграфічні звістки, голова Г. У. Р. й інші члени українських і жидівської організації в своїх промовах поясняли загальне значіння революції, чого можна сподівати ся від тих подій, що розвивають ся в Росії, і т. ин.

Після промов згадали про борців, які полегли головами в тяжкій боротьбі а московським царизмом. Прапори схилили ся й почула ся „вічная память“, а потім похоронний марш: „Ви жертвою впали“.

Закінчило ся народне віче походом а прапорами та революційними піснями по таборі. Коли вже почали були розходити ся (коло 9 години увечері), до табору наїхала ще одна вечірна газета, в якій повідомляло ся, що до революції пристали Москва, Одеса, Харків і інші великі міста Росії. Знову залунало „ура!“ а потім: „Ще не вмерла Україна!“ й на тому маніфестація закінчила ся.

17. марта знову відбуде ся віче а загаль-

нім бараці. Ще на якийсь час до початку віча по таборі розійшли ся нові телеграми.

Звістку про те, що цар зрік ся престола, прийняли всі в величезним задоволенем. Людній на вічу було позно. Всі цікавили ся звістками, радо слухали промов і від щирости бажали найкращої повної побіди революціонерів над народними катами.

На вічу 21. марта прочитано реферат на тему: „Революція в Росії і Україні“, яким всі слухачі були просто захоплені.

Реферат у досить популярній формі розбрав національне питання і прийшов до того висновку, що для окремих малих народів ще недосить того, коли якась найкультурніша держава дає на папері всім горожанам загальні свободи, не досить мати конституцію, яка в своїх законах гарантує вільний розвиток для кожного народу, що той розвиток залежить у найбільшій мірі від самого народу, від його активности в боротьбі і т. д., що кожний нарід, коли він хоче волі й незалежности від інших, ніколи не повинен забувати про свої політично національні права й інтереси. Для прикладу референт звернув увагу на відносини Англії до Ірландії, Польки до України і Галліччя, Мадярів до інших дрібних народів і т. ин. А се все приводить Українців до того, щоб вони добре затамили, що мало йти за загально-революційним кличем, що піддержуючи російську революцію, вони не повинні забувати, хто вони й що вони. Українці мусять підпирати всіх російських революціонерів, мусять разом із усіми народами йти спільною дорогою до повної перемоги народів Росії над царським деспотизмом, але вони мусять бути Українцями. На кожнім кроці, чи то перед ворогами, чи то перед приятелями революції, вони повинні яскраво означувати своє українське становище. Разом із домаганнями про заведення загальних свобод для Росії та зрікання національних прав усіх народів України мусять домагати ся повної своєї незалежности від інших народів. Українцям замало скинути тільки царський деспотизм. Вони повинні уникнути й деспотизму якоїсь пануючої нації, бо деспотизм є деспотизмом, і коли він із рук царя перейде до рук чужого народу, то від сего не буде лекше. Українці не хочуть йти в чужу хату, щоб коверзувати та панувати над іншими, а разом із тим не можуть допустити й того, щоб хтось панував над ними в рідній хаті. Українці підуть тільки в тіми народами, що хочуть бути лиш рівними собі братами, а не панами над іншими. Закінчив ся реферат словами: Нехай живе російська революція, нехай живе вільність народів, а разом з тим нехай живе Вільна Україна! З грудей полонених залунало: „Ще не вмерла Україна!“ й на тім розійшли ся.
(Конець буде.)

Вже 8. цвітня 1917.

здержуємо висилку „ДТла“ без виїмку всім тим, що до того часу не надішлють передплати.

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

„Пяткова система“.
На необхідну потребу удержати 25 українських шкіл на Волині, які супроти останніх подій тим доввазі і важкіші для української справи, кінечні як найкращі і найобильніші жертви

Корнільо Будний лейтнант к. у. к. І. Р. 9. 10 К: Гр. Пукіша, Вас. Кіса, Ол. Кухту, Васи Пирога, Дм. Бобанича, всі лейтнанти при ц., к. у. н. 9, — Євгенія Камінська учит. Ленцька п. Шепанів 5 К.: Нілю Костиркіну учит. Розділ, Зено Комарницьку Суходіл, Василя Вольного команд. жанд. Блюдинки, Ярослава Островського, лейт. Мамуля, Теодія Шухевича хорунжий УСС. — о. Алексій Артемювич з Камінки Лисної 20 кор. — Галя Дорожницька, Угнів 10 корон. — Омелян Верхола одиорічний добров. 29 п. у. 5 К: Юрка Юзавка учен. гімна. в Самборі, Во-

лодимира Хомишина лейтнанта пол. почта 302, Василя Оргинського учр. школи в Оргиничах, Іларія Оргинського богослова у Львові, Титуся Ковальського уч. V. кл. в Перемишлі, — Василь Бачальський поручик Лстр. пол. почта 398 10 К, — Євліян Ляшецький й нач. суду в Старій солі 10 К (Дн.), — Ольга Ляшецька Стара сіль 10 К (Дн.), — Станіслав Паньків урядник почтовий у Львові 5 К: Мірославу Домбчевському Казиміру Келбінському, Оло Назальському, Леонарда Будинового і Антона Салу — всіх з п. к. почти у Львові, — Олександр Максимович урядник почт. у Львові 3 К не кляче нікого, — Древо Стефанія Перемишль 2 К: Солю Давилевич студ. філоз. у Львові, Маню Мілер учительку в Більчі, Іриня Чмалу поручника 99 п. п. Івана Макара хорунжого 19 п., Стефана Наконечного богослова III року X Львові. — Поручник Іван Петров 3 К і Ольга Ловчина 3 К: Всв. о. Мелетія Ловчина ігумена Ч. С. В. В. у Львові, Всв. о. Ісахима Фешака Ч. С. В. В. катехиту в Перемишлі, Клементину Головачкову жену директора школи в Глинявах. — Д-р Володимир Левницький пол. поч. ч. 37, хорон 15. —

Стан воєний між Німеччиною і Зєдиненими Державами.

(Телеграма бюра Райтера).
Washington 2. цвітня 1917.
Вільсон півав конгресу до залли, що між Зєдиненими Державами і Німеччиною існує стан воєний.

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
а дня 3. цвітня 1917.

ВІЙНА НА СХОДІ.
Над Бистрицею Солотвинською напади російських звідних відділів не вдали ся.

На північ від Дністра місцями збільшена діяльність рос. артилерії.

ВІЙНА ЗА ПІЛІЄЮ І НА БАЛКАНІ.
Нічого особливого.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.
На схід від Орхиди війська наші вдерли ся до ворожих ровів і привели полонених.
Заст. шефа ген. штабу Ф. Гаєер.

ВІМЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
в дня 3. цвітня 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

На північ від Арра завзята боротьба артилерії. Відперто кілька англійських звідних відділів. Значними силами захоплено Англії і Французи форсовні звідні в області на північний схід від Баном і за захід від С. Кестен. Вони були переплачені значними зтратами ворога. Під Ночей ми підмалі 300 Англіїців. На схід від дороги Куєл ле Шато до Соассон наш артил. огонь розігнав збори ворожих війск.

У Шампанії на південь від Ріслен сильним огнем ми унеможливили готовлений наступ.

У воздушних боях ворог втратив 4 літаки.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ

Фронт баварського князя: На півн. захід від Динабурга відіздні відділи привели з ромуського становища 1 офіцера, 90 мужев і 2 маш кріси. Також під Малавнчами, на півн. схід від Богданова, звідний напад мав успіх. Підмало там офіцера і 25 мужев. На півн. схід від Баранович кілька рос. командій наступило на одну з наших передних сторожий, котра одначе не зішла зі свого становища.

По значній російській огни по обох сторонах дороги Золочів—Тернопіль, над Золотою Липою і над Дієстром не прийшло до наступів піхоти.

Над Бистрицею Солотвинською відперто рос. підзди.

На фронті арх. Йосифа I в області війск Макензена нічого важкого.

На фронті Македонським: Між Орхидою і Преспоем наші війська вдерли ся до висунених вперед французських становищ, відперли противника і вернули із добичено на свої становища. На північ від Монастиря не вдал ся малий франц. наступ.
Перший кватирмайстер ген. Людендєв.

Віденський Банк Союзний у Відні.

47-і Звичайні

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ АКЦІОНАРІВ

будуть

**дня 18. квітня 1917 о годині 11-ій перед полуднем
у Відні, Schottenring, 2.**

Порядок справ:

1. Звідолене Управляючої Ради.
 2. Звідолене цензорів про рахункові замкнення за 1916 рік і постанови що до прийнятих рахункових замкнень.
 3. Постанова що до розділу зиску за 1916 р. (§ 59 буква с статутів).
 4. Внесені на зміну §§ 1, 14, 19, 35, 63, 66 і 70 статутів.
 5. Вибори членів Управляючої Ради.
 6. Вибори Колегії цензорів і членів Управляючих Рад заведений філіяльних.
- Відповідно до § 47 статутів мають тільки ті Акціонари право голосування на Загальних Зборах, котрі найпізніше до 14 днів перед Загальними Зборами зложать найменше двадцять п'ять штук акцій і купонами в Касі Банку або в місци, визначені Управляючою Радою за деля сеї цілі.
- Кожді 25 штук акцій дають право до одного голосу (§ 48 статутів).

З огляду на те просить ся управнених до голосування пп. Акціонерів, щоби свої акції разом з купонами зложили найпізніше дня 4. квітня с. р. у Відні в ліквідатурі (I. Schottengasse 6-8), в Австрі над Ельбою, в Білгороді, Балії, Боденбах, Боден, Берлі, Будапешті, Бурдівоніцах, Клятенфурті, Теплицях, Тешені, Дрогобичи, Фрідек-Містек, Грацу, Інсбруці, Карльсбаді, Карневі, Царгороді, Кракові, Львові, Маренбаді, Меряні, Моравській Остраві, Пардубіцах, Пільні чеськім,

Прагі, Простейові, Перемишлі, Зальцбурзі, Ст. Пельтен, Смирні, Тирнові, Відлях, Вінер Найштадт, Загребі і Цейтау — у філіях Віденського Банку Союзного,
в Триєсті в Banca Commerciale Triestina,
в Берліні в Deutsche Bank і Dresdener Bank,
у Франкфурті н. М. в Deutsche Vereins Bank, Deutsche Bank Filiale Frankfurt і Dresdener Bank у Франкфурті н. М.,
в Штутгарті у Württembergische Vereinsbank,
в Мінхені в Deutsche Bank Filiale München і Dresdener Bank Filiale München,
в Ціріху в Schweiz. Kreditanstalt і Schweiz. Bankverein,
в Женеві в Schweiz. Kreditanstalt, Schweiz. Bankverein,
в Базелі в Schweiz. Kreditanstalt, Schweiz. Bankverein і Baseler Handelsbank.

Акції треба складати упорядковані після чисел і списані на власноручно складаним підписаних консигнаціях а саме в ліквідатурі у Відні на двох, в інших місцях на трьох консигнаціях. Один примірник консигнації разом з посвідкою відбору акції звертається складуючому при одночасній врученню йому по думці § 55 статутів карти участі в Загальних Зборах, яка виставлена на назиско особи складаючої акції і важна тільки для неї, згляди для її після припису виділітимоваого позновласника.

Відень, 27. марта 1917.

Віденський Банк Союзний.

Programm der Veranstaltungen der „Witwen- und Waisenwoche“ am Mittwoch:

- 1) Deutsches Fronttheater. Vorstellung im bürgerlichen Kasino: „Der Raub der Sabinerinnen“.
- 2) Ungarisches Fronttheater. Vorstellung im Kasino de Paris. Ungarisches Volksstück: „Wein“ mit Gesang. Beginn 7/7 Uhr. Von 10 bis 12 Uhr Cabarett.
- 3) Vorstellungen in den Knechtentavernen: „Korso“, „Akademika 8“, „Grodzka 2“ und „Orszak na“ (Leona Sapiehy).
- 4) Konzert in verschiedenen Kaffehäusern und Restaurants.

3/IV. 1917.

K. u. k. Stadtkommando Lemberg.

ПОДЯКА.

З нагоди свят Різдва Христового заклада дували громадяни Жидачева 250 н. З тих 100 К зложено на Захист сиріт ім. Й. Е. Митрополита, 100 К на Фонд Інвалідів і 50 К на школу УПТ. При сій нагоді гр. кат. уряд парох. висловлює особливу подяку Вл. проф. А. Іваньови за безкорисне вивчене хорів та Вл. Любді і Зоні Данилевичаним за заняті збіркою жертв.

о. д-р Лев Сиобельський
адм. парох. в Жидачеві.

A 224 1-1

ГЛЯДАЮТЬ СВОІХ.

Іван Дорудня, к. у. к. Бансостр. 2,9 шукає свого брата Семена, гімна. професора, і просить о ласкаву звістку. 216 3-3

Ольга Ружий, в Олеші, пов. Товчак, тепер в Долині Meschory С. 8, пошта Hoslivar (Böhmen) пошукує свого чоловіка Павла Кузів (Никола) і просить о звістку. 219 2-3

Оголошення.

Дирекція школи ім. М. Шагевича у Львові при ул. Сербійській ч. 26 ввіймає парсею відпочинку на город для школярів дітей. А 229 1-3

Спішіть ся.
бо налад уже на вичерпанню!!
Кожній Українець повинен мати поаме наукове
визанс

Кобзаря Шевченка

у виданню Наукового Товариства імені Шевченка
у Львові

від редакцією д-ра Івана Франка
в двох томах. Ціна обох томів брошур. 6 кор.
в оправі 10 кор. На пересилку треба долучати
80 сот. Замовляти в Книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10.
А IV 1-2

Програми торжественного обходу роковин битви на 1-5.

1915

Цяхи і стрілецький щит висилає на жадане безплатно ВАСИЛЬ СІДЕЛЬНИК в Лавриковій пошта Добрусин.

ДУЖЕ ВАЖНЕ! Хто хоче без учителя научити ся по німецьки, нехай замовить собі сейчас

Українсько-німецький САМОУЧОК

укладу О. СОЛТИСА (3-є видання). Ціна 1 К 40 с. з поштовою оплатою 1 К 60 с. (10 штук 13 К 80 с. 25 штук 30 К 80 с. вже оплачено). Висилає ся лише за готівку. Замовлення і гроші прошу прислати на адресу: 7-10 А. ОМПИШ, Львів, вул. Кадецька ч. 4.

УВАГА: Сей самоучок уложений після випробування вже способом наукача і Важне і для учителя уділяючих початків німецької мови, як також учеників пригтовлюючих ся до вступних іспитів.

Голоду і дорожні не буде, коли кожній купити невеличкі обсяги ярмакоди наслідки. Всі саки

насіня поруча І. БОРИС

ПЕРЕШИШЛЬ. 202 4-10

21 Томів української творів літератури 21

від Котляревського до Рудницького виключно, в редакції П. Юліана Ружевича, накладом „Товариства „Просвіта“ у Львові, на добрім папері, гарний друк, у полотної оправі а витисками коштує N 32-50, в оправі півполотної а витисками N 42.

Подякоюю томи коштують 1) в полотної оправі К 250. 2) в півполотної К 2—. При замовленню всіх томів нараз оплачуємо порто самі а при замовленню поодинож томів належить долучити 65 сот. на рекомендацію порто (або 92 сотки на фразг, коли замовляє ся більше як два томи нараз).

- Твори обіймають слідующих письменників і поетів:
- Книжка 1. І. Котляревського, П. Артамонського Гулака.
 - Е. Гребінки (сторін 538; другий наклад).
 - 2. І. З. Григорія Кайки-Осиповича в 2 томах (сторін: 544, 552; другий наклад).
 - 4. М. Шапківця, Н. Головацького (сторін: 400; другий наклад).
 - 5. Н. Устияновича, А. Могильницького (сторін 312; другий наклад).
 - 6. А. Метлицького, М. Костомарова (сторін 450).
 - 7. І. 8. Тараса Шевченка в 2 томах (сторін: 552, 544; третій наклад).
 - 9, 10, 11, 12, 13, 14. П. Куліша в 6 томах (сторін: 504, 560, 576, 528, 560, 700).
 - 15. І. 16. І. Воробієвича в 2 томах (ст.: 430, 420).
 - 17. Л. Глибочака, К. Кликовича, Вол. Шапківця (сторін 580).
 - 18. Ол. Стороженка (сторін 592).
 - 19, 20, 1. 21. Ст. Рудницького в 3 томах (сторін: 456, 456, 480).

Висилаємо лише за попередня надіслання готівки. Ряди мо сапінати ся а замовленнями, тому що докі томи на вичерпанню а новий наклад не скоро буде можли зробити. — Замовлення і гроші слати на адресу:

Манцелярні Товариства „Просвіта“, — Львів.
Ринок ч. 19. V. 9 12-7